

**MINISTERSTWO TRANSPORTU,
BUDOWNICTWA i GOSPODARKI MORSKIEJ
Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych**

Dot. zdarzenia nr: 714/11

UCHWAŁA

Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych, w składzie:

Przewodniczący posiedzenia Komisji:	mgr inż. Andrzej Pussak
Członek Komisji:	dr inż. Michał Cichoń
Członek Komisji:	dr inż. Dariusz Frątczak
Członek Komisji:	mgr inż. Jerzy Kędzierski
Członek Komisji:	mgr Tomasz Kuchciński
Członek Komisji:	dr n. med. Jacek Rożyński

W dniu 23 maja 2012 r., podczas posiedzenia Komisja rozpatrywała przedstawione przez Aeroklub Warmińsko-Mazurski, wyniki przeprowadzonego badania zdarzenia lotniczego spadochronu X-fun 190, które wydarzyło się w dniu 26 czerwca 2012 r., w miejscowości Olsztyn – lotnisko EPOD.

Przebieg i okoliczności zdarzenia:

Uczeń-skoczek została zaplanowana do wykonania zadania RW 5 wraz ze 4 skoczkami posiadającymi świadectwa kwalifikacji. Skok wykonany z 3000 m polegał na utworzeniu jednej figury, gdzie zadaniem ucznia-skoczka było oddzielenie się od samolotu i utworzenie tzw. bazy, a pozostała czwórka skoczków dokowała do lewej i prawej ręki oraz prawej i lewej nogi ucznia-skoczka, tworząc figurę tzw. „pajaka”. Do wysokości 1500 m skok przebiegał zgodnie z planem. Na wysokości 1500 m nastąpiło rozdzielanie formacji. Skoczkowie oddalili się od ucznia-skoczka w sylwetkach „track” a uczeń-skoczek zgodnie z wcześniej ustalonym planem spadała płasko. Na wysokości około 1000 m uczeń-skoczek przystąpiła do procedury otwarcia spadochronu głównego. Próba wyciągnięcia pilocika nie powiodła się, więc uczeń-skoczek ponowiła próbę. Po stwierdzeniu niemożliwości wyciągnięcia pilocika (sytuacja awaryjna „twardy uchwyt”) wykonała tę procedurę i otworzyła czaszę zapasową. Otwarcie czaszy zapasowej nastąpiło na wysokości około 600 m, po czym bezpiecznie wylądowała na lotnisku. Po wylądowaniu uczeń-skoczek stwierdziła, że pilocik prawidłowo wysuwał się z kieszonki pokrowca (samodzielnie z łatwością wyciągnęła pilocik do połowy), a instruktor spadochronowy dokonał oględzin zestawu spadochronowego i stwierdził poprawność ułożenia do skoku i zgodne z instrukcją włożenie pilocika do kieszonki pokrowca.

Działając na podstawie ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r., Nr 100, poz. 696 z zm.), Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych przyjęła ustalenia wyżej wymienionego podmiotu i uznała, iż:

Przyczyną incydentu lotniczego była:

Neutralona umiejętność otwierania czaszy głównej po zmianie wielkości i kształtu uchwytu pilocika.

Okoliczność sprzyjająca zaistnieniu incydentu lotniczego:

Nadmierne zwiększenie trudności skoku, wynikające z wyznaczenia trudniejszego niż poprzednie zadanie w połączeniu ze skokiem na nowym typie spadochronu.

A także akceptuje następujące **zastosowane środki profilaktyczne:**

- 1) Przeprowadzenie szkolenia ze wszystkimi uczniami skoczkami z zakresu procedur awaryjnych „twardy uchwyt” „zagubiony uchwyt” oraz procedury otwarcia spadochronu głównego;
- 2) Zwiększenie nadzoru przez Kierownika Szkolenia (HT) nad szkoleniem spadochronowym realizowanym w Aeroklubie Warmińsko-Mazurskim.

oraz zaproponowane **zalecenia dotyczące bezpieczeństwa:**

Wprowadzenie do Programu Szkolenia Spadochronowego OSL AWM z dnia 04.07.2011 r. zapisu: „Uczeń-skoczek, w szkoleniu do Świadectwa Kwalifikacji, zmieniając typ spadochronu lub system inicjujący proces otwarcia, może wykonać skok na Zadanie, które wcześniej poprawnie wykonał i jest to potwierdzone wpisem do dokumentów przebiegu praktyki lotniczej”.

Podpisy Komisji

Przewodniczący posiedzenia Komisji: Andrzej Pussak

Członek Komisji: Michał Cichoń

Członek Komisji: Dariusz Frątczak

Członek Komisji: Jerzy Kędzierski

Członek Komisji: Tomasz Kuchciński

Członek Komisji: Jacek Rożyński

podpis na oryginale

podpis na oryginale

podpis na oryginale

podpis na oryginale

podpis na oryginale

podpis na oryginale